

لبنان واقعاً روز غم انگیز و سختی را برای شهادت آقای رئیسی و یاران همراهش پشت سر گذاشت و در تمام لبنان عزاداری رسمی بود. فکر می‌کنم لبنان تنها کشور منطقه است که سه روز عزای عمومی اعلام کرد

امکان دارد از مشاهدات تان نکاتی را بفهمانید؟
آنچه من دیدم عشق او به مردم لبنان و به محور مقاومت بود. بسیاری از اقدامات وی نشان دهنده تواضع زیاد ایشان به رغم برخورداری از جایگاه علمی بالا بود.

مطلع هستیم در دوره‌ای که آقای رئیسی تولیت آستان قدس رضوی را داشتند، سید حسن نصرالله برای زیارت مشرف شدند و در آنجا با هم دیدار داشتند. آیا نکاتی درباره رابطه شهید رئیسی و سید حسن نصرالله و زیارت امام رضا(ع) می‌دانید؟
ما به زیارت حضرت رضاع(ع) نائل شدیم و در باره موضوعات فرهنگی و رسانه‌ای تبادل نظر کردیم و تجربیاتمان را با یکدیگر در میان گذاشتیم و همکاری هائی هم صورت گرفتند، اما متأسفانه فرصتی برای این دیدار خوب بین سیدین فراهم نشد.

شهادت شهید آیت الله رئیسی چه تاثیری در لبنان داشت؟
لبنان واقعاً روز غم انگیز و سختی را برای شهادت آقای رئیسی و یاران همراهش پشت سر گذاشت و در تمام لبنان عزاداری رسمی بود. فکر می‌کنم لبنان تنها کشور منطقه است که سه روز عزای

نکته خاصی ندارم، ولی ما صحبت‌های آقای رئیسی را چه در ایران، چه در سفرهای شان به کشورهای عربی و سازمان ملل متحد دنبال می‌کردیم. ایشان شجاعانه از آرمان فلسطین دفاع و با جسارت در باره ظلم و ستمی که بر آنها می‌رود، صحبت می‌کرد. این چیزی است که ما دیده و ستوده‌ایم. ایشان حقیقتاً خادم مردم خود و مردم مظلوم دنیا بود. رحمت خدا بر او باد و نیز وزیر امور خارجه، شهید امیر عبداللهیان که ما ایشان را وزیر مقاومت می‌دانیم.

عمومی اعلام کرد. برخی از مراجع هم در این مراسم‌ها حضور داشتند و در سراسر لبنان یک پویش (کمپین) رسانه‌ای به راه افتاد. تصاویر آقای رئیسی و وزیر امور خارجه شهید امیر عبداللهیان در تمام مناطق لبنان و نیز مراسم ترسیم‌ها بود. سید حسن نصرالله نیز سخنان محبت‌آمیزی را در مورد این دو شهید ایراد کردند.

در جنگ حاضر که مقاومت علیه صهیونیسم دارد، نکته‌ای از پیگیری‌ها و حمایت‌های شهید رئیسی به خاطر دارید؟

در قلب هدف و مبارزه با صهیونیسم

در حالی که می‌بینیم که بسیاری از سران جهان، با یک سخنرانی تشریفاتی در باره غزه صحبت می‌کنند، آیت الله رئیسی و وزیر خارجه ایران در قلب هدف و مبارزه با صهیونیسم بودند. از یک شهر تا شهر دیگر و از یک کشور تا کشور دیگر، در شرایط پیچیده جنگی و در فضای جنگی غرب آسیا، موشک‌ها، هواپیماهای نظامی، ریسک عجبیبی می‌کردند و به جبهه‌های جنگ در جنوب لبنان یا سوریه و کشورهای مختلف می‌رفتند. این صفت خاص مجاهدین فی سبیل الله است. انسان عاقل نمی‌تواند این همه ویژگی‌ها را ببیند و یک ذره نگاه منفی به این شخصیت‌ها داشته باشد

به دعوت‌شان لبیک بگوئیم و در تهران با ایشان ملاقات کنیم. لکن خداخواست آنچه راکه شد.
من همان روز اولی که آمدم، به زیارت قبر دکتر امیر عبداللهیان رفتم. این لبیک به دعوت ایشان بود. من نتوانستم حضوری ایشان را ببینم. ایشان در ملکوت اعلی است، ما هم در زمین هستیم، اما روح ما با روح این شهید، با تمام شهیدان قبل انقلاب و بعد از انقلاب و از این پس انس و الفت دارد.

به نظر شما این نگاه مردم در کشورهای دیگر به شهید آیت الله رئیسی ناشی از چیست؟
محبوبیت آقای رئیسی نتیجه آن آیه‌ای است که من در ابتدای عرایض خواندم: «مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا لَ اللَّهِ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَن قُضِيَ نَحْبُهُ وَمِنْهُمْ مَن يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا» چون در وعده‌هائی که می‌داد صادق بود. دلسوز مردم بود. قبل از اینکه ایشان رئیس جمهور بشود و در قوه قضائیه یا آستان قدس بودند، با ایشان آشنائی داشتم. با دکتر امیر عبداللهیان هم آشنائی داشتم. تقریباً شش سال قبل که ایشان معاون وزیر بود با ایشان آشنا شدم و رابطه‌مان خوب بود.

می‌شود گفت کمتر شیعه‌ای در کویت هست که به مشهد نرفته باشد. حداقل ۸۵ درصد شیعیان کویت بارها به مشهد رفته‌اند. خصوصاً در دوره بعثی‌ها در عراق که رفتن به آنجا ممنوع یا خطرناک بود، مردم به مشهد می‌رفتند. کویتی‌ها در مشهد مراکز خدماتی عجبیبی را هم درست کرده‌اند. چندین بیمارستان و ده‌ها و شاید صدها مسجد در مشهد و اطراف آن ساخته‌اند. با سازمان معلولین همکاری می‌کنند. خدمات اجتماعی زیادی می‌دهند. کویتی‌ها در آنجا هتل دارند و ملک خودشان است و خدمات می‌دهند. در مناسبت‌های مختلف برای ازدواج دخترها و تجهیز جهیزیه کمک می‌کنند. کفالت یتیم توسط کویتی‌ها در مشهد زیاد است. بسیاری از کویتی‌ها در مشهد آپارتمان‌های شخصی دارند و دائماً به آنجا می‌روند. در نظر کویتی‌ها مشهد قبله عاشقان اهل بیت(ع) و امام رضا(ع) است.

مجاهدین فی سبیل الله است. انسان عاقل نمی‌تواند این همه ویژگی‌ها را ببیند و یک ذره نگاه منفی به این شخصیت‌ها داشته باشد.

رابطه مردم کویت با امام رضا(ع) رابطه خاصی است و ایشان هم مدتی تولیت آستان قدس بودند. از آن دوره نکته خاصی هست که بفهمانید.

ملت کویت، مخصوصاً شیعیان، از قدیم، یعنی قبل از ظهور نفت در کویت، با زحمت بسیار به مشهد می‌رفتند. یعنی با کشتی به آبادان یا خرمشهر یا بندر دیگر می‌آمدند و از آنجا با قطار یا ماشین به مشهد می‌رفتند. بعد از کشف نفت در کویت که وسائط نقلیه بیشتر شدند، مسافرت‌ها خیلی بیشتر شدند. من یادم هست که از سن چهار سالگی با پدرم به آبادان یا خرمشهر می‌رفتیم و از آنجا با قطار به تهران می‌آمدیم و در تهران مدتی در شمس‌العماره می‌ماندیم تا بلیت قطار یا اتوبوس بخیریم و برویم مشهد و برمی‌گشتیم. سفر ما از کویت تا مشهد تقریباً یک هفته طول می‌کشید. خوشبختانه در حال حاضر با یک پرواز دو ساعته می‌شود به مشهد رفت و سفارت ایران در کویت سالانه صد هزار ویزا برای سفر به ایران صادر می‌کند که تقریباً ۹۵ درصدش برای زیارت مشهد است. در حال حاضر هفته‌ای چهار پرواز به مشهد - از شنبه تا چهارشنبه - هست و کاروان‌های زیارتی زیاد هستند که خدمات خوبی به زوار می‌دهند.

این حجم از سفر نشان‌دهنده علاقه مردم کویت به زیارت حضرت امام رضا(ع) است.
بله، مردم کویت عاشق امام رضا(ع) هستند. حتی از اهل سنت عاشق دیدار از مشهد و معماری زیبای آن هستند. عشق ملت کویت به امام رضا(ع) عشق عجبیبی است.

ظاهر در دوره آقای رئیسی، این رفت و آمدها تسهیل شد. ماکه در ایران بودیم، احساس می‌کردیم که رفت و آمد کویتی‌ها بیشتر شده. چنین چیزی صحبت دارد؟
حتماً. در زمان آقای رئیسی خدمات زیادی به زوار ارائه می‌شدند. یکی از بهترین هتل‌های مشهد، هتل قدس که در نزدیکی حرم است و از زوار پذیرائی می‌کند، زیر مجموعه آستان قدس رضوی است. هتل‌های درجه ۱ پنج ستاره تأسیس شدند. خدماتی که در حرم به زوار ارائه می‌شود، اثر بسیار مثبتی در روحیه آنها دارد. نه فقط برای کویتی‌ها که برای تمام زوار از پاکستان، هند، بحرین، عراق و... الحمدلله خدمات ایشان بسیار موفق بود. ایشان گزینه مقام معظم رهبری بود، چون رهبری می‌دانستند که ایشان می‌تواند آنجا را اداره کند که ایشان رفت و بسیار خوب هم اداره کرد. لقب «خادم الرضا» انصافاً شایسته ایشان بود.

رئیس عزیز

ویژه‌نامه چهلمین روز عروج شهدای خدمت